

גמ"ר (תל אביב) 11627-08-24 - מדינת ישראל נ' מתן מנזר

גמ"ר (תל-אביב-יפו) 11627-08-24 - מדינת ישראל נ' מתן מנזרשלום תל-אביב-יפו

גמ"ר (תל-אביב-יפו) 11627-08-24

מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד עדי אברהם

נגד

מתן מנזר

ע"י ב"כ עו"ד חמאדה מסרי

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לתעבורה במחוז תל-אביב-יפו (בת-ים)

[20.01.2026]

כבוד השופט אהרן האוזרמן

פרקליטות מחוז תל אביב (פלילי)

גזר דין

כנגד הנאשם הוגש ביום 26.08.24 כתב אישום בגין תאונת דרכים מיום 23.05.24 וגרימת מוות בנהיגה רשלנית,

עבירה בניגוד לסעיפים 40 ו-64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א-1961.

ביום 12.03.25, הודה הנאשם, הורשע בעובדות כתב האישום ונשלח עקב גילו הצעיר לתסקיר שרות המבחן. לאחר

שהתקבל תסקיר שרות המבחן, ביום 04.12.25 שמעתי את טיעוני הצדדים לעונש. בהמשך, נשלח הנאשם לממונה

על עבודות שירות בשב"ס, לבדיקת התאמתו לריצוי עונש מאסר במסגרת עבודות שירות.

אין ספק כי מדובר בתאונה איומה ומצערת שהתרחשה בנסיבות מחרידות.

ביום 23.05.24 בשעה 17:45 לערך, נהג הנאשם ברכבו פרטית "פולקסוואגן (גולף)" בתל אביב, ברחוב הירקון,

מדרום לצפון, והגיע לפני צומת עם רחוב נחמיה. הנאשם נסע בנתיב הימני מבין 2 נתיבים. אותה עת רכב בכיוון נסיעת

הנאשם ומאחוריו בנתיב השמאלי המעורב, דרנל ציפורי גרין, שרכב על אופנוע "ימאהה" והרכיב מאחוריו את חברתו,

אלה שפירא ז"ל (ילידת 1991) [להלן: "המנוחה"].

הנאשם פנה שמאלה בצומת האמור מהנתיב הימני המורה נסיעה ישר בלבד, נכנס לצומת בניגוד לכיוון הנסיעה

המותר, בחדות, בנסיעה רצופה, חסם בכך את נתיב נסיעתו של האופנוע המעורב, אשר התנגש בעצמה עם חזיתו

בדופן השמאלית של הרכב. הרוכב המעורב והמנוחה הוטחו לכביש.

המנוחה נפגעה באורח אנוש, הובהלה מהמקום באמבולנס מד"א לחדר המיון בבית החולים "איכילוב" בתל אביב, כשהיא ללא הכרה, ללא נשימה וללא דופק, וסובל בעקבות התאונה מחבלת ראש ומפגיעה רב מערכתית קשה, שם למרות ניסיונות החייאה, למרבה הצער נקבע מותה. רוכב האופנוע המעורב, פונה לביה"ח כשהוא סובל כאבים וחבלות יבשות, ושחרר כעבור מספר שעות.

על פי עובדות כתב האישום, התאונה כמתואר ומותה הטראגי של המנוחה, נגרמו בשל רשלנותו של הנאשם אשר נהג בקלות ראש וברשלנות, לא התאים את אופן נהיגתו לתנאי הדרך, החל בנסיעה ממצב עמידה ופנה באופן פתאומי שמאלה בצומת, בניגוד לכיוון התנועה, המותר בנתיב זה לנסיעה ישר בלבד, כפי שמסומן באופן ברור בחיצים על פני הכביש. הנאשם בנוסף, לא התבונן במראות הרכב מסביב, בשל כך לא הבחין כלל באופנוע שנסע בנתיב משמאלו ומאחוריו וחסם את דרכו.

יש לציין, כי בבדיקת דגימת שתן שמסר נהג האופנוע המעורב, לאחר התאונה, נמצאו בגופו ממצאים המעידים על שימוש בקנאביס: 8.8 נ"ג/מ"ל חומר פעיל בקנאביס וכן 41.4 נ"ג/מ"ל תוצרי חילוף חומרים של החומר הפעיל ב"קנאביס" - כל אלו מעידים כי נהג לכאורה, בשכרות (סמים).

טיעוני המאשימה לעונש:

הנאשם, כיום בן 20, אווז ברישיון נהיגה משנת 2022, היה "נהג חדש" בעת התאונה, לחובתו הרשעה אחת (כנער) ברכיבה על אופניים חשמליים בהיותו צעיר מגיל 16. הנאשם ללא רישום פלילי.

טענת המאשימה בתמצית הינה כי אמת המידה העונשית הראויה, בתאונת דרכים בה נגרם ברשלנות מותו של אדם, כפי שנקבעה בפסיקת ביהמ"ש העליון [בפרשת "אלמוג"] - הינה ללא ספק ריצוי עונש מאסר בפועל. מתחם הענישה המקובלת במקרים דומים, וביחס לרשלנות ברמה בינונית - גבוהה, נע לשיטתה בין 12 ל-24 חודשי מאסר בפועל וכולל פסילת רישיון הנהיגה לתקופה שבין 8 ל-10 שנים.

משום גילו הצעיר של הנאשם, הנסיבות וממצאים שפורטו בקשר לנהג המעורב, ומשיקולי התביעה, עמדת המאשימה במקרה זה הינה להטלת עונש מאסר בפועל - גם אם לתקופה מופחתת במעט מהרף התחתון של מתחם הענישה. המאשימה עותרת לפיכך ל-10 חודשי מאסר בפועל, ובנוסף לפסילת רישיון הנהיגה של הנאשם לתקופה של 8 שנים ולחיובו בתשלום פיצוי כספי לטובת משפחת המנוחה.

ב"כ המאשימה עותרת להחמרה בכל הרכיבים הנלווים לרכיב המאסר כאמור, וזאת כגורם "מאזן" לתקופת המאסר המופחתת שהיא בגבול הרף התחתון של מתחם הענישה לשיטתה.

עמדת המאשימה לטענתה, משולבת היטב עם העקרונות המנחים בדבר הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה שנקבעו בתיקון 113 לחוק העונשין התשל"ז-1997. נשקלו דרגת רשלנותו של הנאשם, גילו ונסיבותיו האישיות, כולל שירותו בצה"ל כלוחם, שהשתתף בלחימה לאחר אירועי אוקטובר 2023.

הוריה של המנוחה, בשם המשפחה (לעונש):
הוריה של אלה, התייצבו עם תמונתה בביהמ"ש וסיפרו עליה, במסגרת טיעונים לעונש.
אימה של המנוחה הגב' נילי שפירא, צרפה מכתב ארוך מפורט ומרגש מאד, אותו הקריאה בקולה בבית המשפט, בו הטיבה לספר על אלה. עדותה המרגשת בכתב ובעל פה נכנסת ללבבות כל הנוכחים והשומעים באולם ביהמ"ש. בדבריה ניתן היה לרגעים לחוש, לחוות ולהכיר מעט, את אלה שאיננה.
אלה, בת 33 בלכתה, בת בכורה להוריה, אחות בוגרת לאחותה הצעירה, נכדה לסבתא. הותירה בן זוג דרנל, עימו התגוררה בתל אביב, שהרכיב אותה על האופנוע בעת התאונה, ונושא עמו את הטראומה.
למדתי כי אלה הייתה בברור אישה צעירה שמחה ומוארת, שאהבת את החיים, והספיקה הרבה. "ילדה חייכנית ומלאת חיים, ילדת טבע שאהבה להתרוצץ יחפה בין שבילי המושב, לרכב על אופניים כששערה מתבדר ברוח, לטפס על עצים ..."; "מי שלא הכיר אותה הפסיד באמת" [מתוך מכתבה של האם, ת/2].
אלה סיימה לימודי בגרות בציונים גבוהים ובהצלחה יתרה. שרתה בצה"ל שרות קרבי, בין היתר כמ"כית בבה"ד הגנה מרחבית. לאחר שחרורה טיילה כ- 7 חודשים בדרום אמריקה. למדה והשתלמה בפרסום וקידום חברות במדיות החברתיות ובאינטרנט. פתחה לבדה עסק עצמאי בתחום זה והצליחה בו מאד למרות "משבר הקורונה".
מעבר לחייה שנעצרו חסרונה של אלה אצל משפחתה וחבריה הרבים, עצום וכואב, באופן יומיומי ובכל תחומי החיים. כך סיפר אביה חיים, כי: "אנחנו רואים את הקטל בדרכים. אנחנו היום לצערנו מאוחר מידי, כולם כל הציבור, לא מבינים את משמעות השכול ואת האימה הנוראית הזו של אובדן של ילד עד שזה לא מתדפק על דלת ביתנו". [עמוד 10 שורה 20 בפרוטוקול].
האב באצילות נפש, ביקש לומר כי הוא והמשפחה לא מחפשים נקמה בנאשם. בהגינותו התייחס לגילו הצעיר של הנאשם ולפגיעה בו ובמשפחתו כטרגדיה המשותפת. מר שפירא ביקש להפנות את תשומת לב ביהמ"ש לעובדה כי הנאשם, למרות מעשיו, המשיך בשגרת חייו במסלול אותו תכנן, משפטו נדחה משך שנה, באופן שאפשר לו להתגייס לצה"ל למסלול אליו כנראה כיוון לפני התאונה. הנאשם אף צפוי לרצות את עונשו באופן משמעותי רק לאחר שחרורו משרות סדיר בצה"ל, ורק בעוד שנתיים, כלומר יבוא על עונשו בחלוף 3 שנים ויותר מהתאונה.
המשפחה מבקשת ענישה שיהיה לה הד ציבורי, לשקול שקולי הרתעה של הציבור, וכן עונש שישקף את האבדן, את הנזק הגדול שעשה הנאשם, ואת הפגיעה הקשה שנתרה במשפחה.
טיעוני ההגנה לעונש:

לטענת ההגנה, הנסיבות כמתואר בכתב האישום, מבטאות התנהגות העומדת ברף רשלנות נמוך מצד הנאשם. במיוחד מפנה הסנגור לעובדה המופיעה בכתב האישום, כי בבדיקת דגימת שתן של נהג האופנוע המעורב, נמצאו שרידי סם ותוצרי חילוף של סם, המבססים את העובדה כי נהג האופנוע המעורב נהג, והרכיב את המנוחה, עובר לתאונה כשהוא שיכור (סמים).

נטען כי קיים גורם נוסף, אשר גם אם אינו "גורם זר מתערב" המנתק את הקשר הסיבתי בין התנהגות הנאשם לתאונה, הרי יש בו כדי להשפיע על קביעת ביהמ"ש את רמת הרשלנות של הנאשם. נטען כי לעובדה זו יכולה הייתה להיות השפעה על תוצאות התאונה. לשיטת ההגנה יש לקחת נתון זה באופן מכריע לקולא במסגרת גזרת עונשו של הנאשם ברף הנמוך של מתחם הענישה, ולראייה אף המאשימה העמידה בהגינותה את עתירתה ברף נמוך מהרף התחתון המקובל של מתחם הענישה, כפי שהיא נוהגת לעתור לגבי תאונות בהם נקבע רף הרשלנות בדרגה בינונית (לשיטתה).

לשיטת ההגנה מתחם הענישה במקרים דומים מתחיל ממאסר בעבודות שירות ועד מאסר קצר בפועל, כולל פסילת רישיון הנהיגה, מאסר ופסילה מותנים. הוגשה פסיקה לעניין המתחם והעונש. הנאשם כיום בן 20, רווק, חייל לוחם בגדוד "דוכיפת" בחטיבת "כפיר". היה בן 18 בקרות התאונה. הנאשם נפגע בוודאי אף הוא בעקבות התאונה וחיו לא חזרו למסלול תקין, אם כי הסנגור ואף הנאשם ביקשו בהגינותם להדגיש כי ברי לכל כי הנפגעים העיקריים, ללא כל השוואה, הם המנוחה ומשפחתה. הסנגור טען כי העונש הראוי הוא ריצוי מאסר בעבודות שירות, תקופה בה יתרום הנאשם לחברה, תחת כליאתו שאינה מועילה לאיש. לדברי הסנגור, אין מדובר בנאשם שיש לאזן את אי שליחתו למאסר ארוך בפועל בעמידה על ריצוי תקופת מאסר קצרה בפועל, ובכל מקרה מאחורי סורג ובריח. ההגנה עתרה בנוסף להתחשבות ביהמ"ש בנאשם גם ביתר הרכיבים. התבקשה התחשבות לטובתו של הנאשם גם בהודייתו שבצידה לקיחת אחריות, בעובדה שהנאשם הודה למעשה מיד וחסך בשמיעת הראיות, ובצער שהביעו הנאשם ומשפחתו.

הנאשם העיד במסגרת הטיעונים לעונש, פנה אל הוריה של המנוחה, והביע צער רב בפני משפחת המנוח. הנאשם סיפר כי חייו השתנו מאז התאונה. מצבו הנפשי של הנאשם התדרדר מאז התאונה ובעקבותיה. הנאשם לדבריו השתמש באירוע כמניע לגיוסו לשירות קרבי וציין כי שירת ונלחם במסגרת מלחמת "חרבות ברזל". כעדת הגנה העידה גם אמו של הנאשם והוגשו מסמכים רפואיים ואישיים לגבי מצבה הכלכלי של המשפחה. אמו של הנאשם הביעה אף היא צער רב בפני משפחת המנוחה. בדבריה ספרה על הקשיים שעברה המשפחה על ייסורי הנפש של הנאשם, ועל ההקרבה בשירותו הצבאי כלוחם, גם במלחמה.

הנאשם עצמו, סיפר מעט על שירותו הצבאי. הביע צער על אבדן החיים שגרם. אמר כי עד יומו האחרון יחפש לעשות טוב כדי לכפר על אבדן החיים והסבל שגרם.

הצדדים הסכימו כי ריצוי רכיב המאסר בין בפועל ובין בעבודות שירות, בהתאם לגזר הדין, יידחה עד לסיום שירותו הצבאי של הנאשם, בעוד כשנתיים. לעניין זה הצטרפה אף המלצת שרות המבחן. תסקיר שרות המבחן ועמדת הממונה על עבודות שירות בשב"ס:

שרות המבחן פגש בנאשם והתרשמותו הובאה בפני בתסקיר מלא ומפורט כולל בהמלצה לעונש. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם צעיר נורמטיבי ללא הסתבכות קודמת עם החוק ונעדר כל גורמי סיכון עברייניים. גיוסו לצה"ל סמוך לאחר התאונה ומסלול שירותו הקרבי בתפקיד משמעותי כלוחם חוד בסיירת "דוכיפת" בחטיבת "כפיר" כולל שרות והקרבה במלחמה - מהווים בעיניו מסלול "כפרה" ו-"פיצוי על הנזק שגרם" וכן נותנים לו משמעות גדולה להמשך חייו.

קצינת המבחן התרשמה כי בשל גילו הצעיר וחוויות שעבר במלחמה, מתן מתקשה בשלב זה להעמיק שיח בנושא. בשכלול הפרמטרים של הנאשם מצאה כי הסיכון להישנות עבירות דומות הינו נמוך.

שרות המבחן ממליץ לשקול בחיוב ענישה בדרך של מאסר בעבודות שירות, וכן ממליץ לאפשר את דחיית ריצוי המאסר, עד לאחר שחרורו של הנאשם משרות חובה בצה"ל בעוד כשנתיים. לא ניתן לפקח בצו מבחן, בנסיבות אלו. שמ"מ מצא כי פסילת רישיון הנהיגה של הנאשם עד כה, יחד עם פסילה ארוכה קדימה, מהוות גורם ממתן. בנוסף ממליץ על פיצוי כספי עונשי למשפחת המנוחה.

הממונה על עבודות שירות מצא את הנאשם מתאים לריצוי מאסר בעבודות שירות, ומצטרף להמלצת קצינת המבחן לדחיית המאסר. נוכח האמור, לא גובשה תכנית מפורטת להשמה. תכנית כזו תגובש בפניה נוספת לממונה, לקראת תחילת ריצוי המאסר.

השלבים בגזירת הדין:

בהתאם לעקרונות הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה (תיקון 113 לחוק העונשין), גזירת העונש נעשית ב-3 שלבים: בשלב ראשון יש לקבוע את מתחם הענישה ההולם את נסיבות המקרה הספציפי. בשלב שני, יש לבדוק קיומם של חריגים המצדיקים סטייה מהמתחם שנקבע, על פי סעיף 40 לחוק העונשין - קיומו של פוטנציאל שיקומי משמעותי או צורך מיוחד בהגנה על הציבור. אם נמצא שאין מקום לחרוג מהמתחם, יש לעבור ישירות לשלב השלישי ולקבוע את העונש ההולם, בתוך המתחם.

[ראה: ע"פ 2918/13 אחדמד דבס נגד מדינת ישראל (18.07.13) (פורסם בבב"ס)].

קביעת מתחם הענישה (השלב הראשון):

סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, קובע כי מתחם העונש ההולם את מעשה העבירה שביצע הנאשם, ייקבע בהתאם לעיקרון המנחה [עקרון ה"הלימה"] הקבוע בסעיף 40ב לחוק.

לשם מציאת היחס ההולם בין העבירה, מידת אשמו של העבריין והעונש בהתאם לעיקרון המנחה, יתחשב בית המשפט: "בחומרת העבירה, בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה".

עוד קובע התיקון (בסעיפים 40ב ו-40ג) כי במכלול השיקולים שעל בית המשפט לשקול עליו לבחון גם את מדיניות הענישה המקובלת לגבי ענישה במקרים אלה.

חומרת העבירה, הערך החברתי והפגיעה בו:

מדובר בעבירה מהחמורות שבחוק העונשין, הנחשבת חמורה בכל קודקס חוקי-חברתי בעולם התרבותי, מאז ומעולם. הערך החברתי המוגן הוא הערך העליון של שמירת חיי אדם, הנחשב ערך קדוש והפגיעה בו הינה ברמה הגבוהה ביותר שיש, שכן תוצאת מעשיו של הנאשם הם קיפוח חיה של המנוחה, אישה צעירה ומרשימה, בת 33, שהותירה אחריו הורים, אחות. סבתא, בן זוג, משפחה וחברים המומים וכואבים מאד את לכתה בטרם עת.

מדיניות הענישה המקובלת בעבירות גרם מוות ברשלנות, בתאונת דרכים:

כללים מנחים באשר לענישה הראויה, בעבירה בה קופחו חיי אדם בתאונת דרכים בשל רשלנות, נקבעו ע"י כבוד השופט הנדל בע"פ 6755/09 ארז אלמוג נ' מדינת ישראל (16.11.09) (פורסם בבב"ס), כדלקמן:

"נדמה שקיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות. האחד, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה. השני, בדרך-כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם ע"י אנשים נורמטיביים. השלישי, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות."

בהתאם לכלל הראשון, מחייבת הרשעה בעבירה של גרם מוות ברשלנות בתאונת דרכים, גזירת עונש חמור, הכולל מאסר בפועל ופסילה לתקופה הולמת, כאשר הנסיבות האישיות של הנאשם נדחות בפני האינטרס הציבורי וערך קדושת החיים, הן בשל אופי העבירה והן בשל ביצועה השכיח גם על ידי אנשים נורמטיביים.

ברע"פ 2955/12 פלוגית נ' מדינת ישראל (26.06.12) (פורסם בנבו) קבעה כב' השופטת מרים נאור, כי:

"לצד בחינת נסיבותיה של המבקשת, יש לזכור כי השיקולים המתווים את שיקול דעתם של בתי משפט בעת קביעת העונש הראוי לעבירות תנועה בעלות תוצאות קטלניות, אינם מתמקדים רק בנאשם. על בית המשפט לשקול מערכת שיקולים רחבה יותר, הכוללת גם את בחינת תוצאות התאונה והאינטרס החברתי שבענישה."

העיקרון השלישי, בהלכת "אלמוג" עולה בקנה אחד עם העיקרון המנחה שבסעיף 40 לחוק העונשין שהוא תוצאה של תיקון מס' 113 (המאוחר) לחוק, שעניינו ב"הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה". אין ספק כי השיקול העיקרי בקביעת העונש הוא קביעת דרגת הרשלנות.

פסיקה ענפה של בתי המשפט קובעת כי יש להבחין לעניין זה בין 3 דרגות רשלנות - נמוכה, בינונית וגבוהה, כאשר בהתאם לדרגת הרשלנות נקבעו בפסיקה מתחמי ענישה ברורים.

סיכום ביניים - מתחם הענישה:

במקרה דנן - אני קובע כי מתחם הענישה המקובלת, בהתחשב בפגיעה בערך המוגן ובהתאם למדיניות הענישה הנוהגת בבתי המשפט במקרים דומים, בגבולות טווח העונשים להם טענו ב"כ הצדדים, נע כ'מניפה' בין רכיבי הענישה הבאים: בין 9 ל- 18 חודשי מאסר בפועל (שיכול וירוצו ברף התחתון גם במסגרת מאסר בעבודות שירות) ; פסילה בפועל מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה מכל סוג למשך 5 עד 8 שנים ; פסילה על תנאי ; מאסר על תנאי ; פיצוי עונשי למשפחת המנוחה, וקנס לאוצר המדינה.

מאחר ולא מצאתי כי מתקיימים כל שיקולים לסטייה ממתחם הענישה, יש לעבור ישירות לשלב השלישי והוא קביעת העונש הראוי לנאשם, בתוך מתחם הענישה.

קביעת העונש בתוך המתחם תעשה בהתאם לעקרון המנחה, עקרון ה"הלימה" שפרושו הוא מציאת היחס ההולם בין מידת ה"אשם" בהתנהגות הנאשם כפי שעולה מבדיקת נסיבות ביצוע העבירה - לעונש. [במסגרתה זו ניתן לשקול גם נסיבות שאינן קשורות לנסיבות ביצוע העבירה].

בחינת רשלנות הנאשם (השלב השלישי):

הנאשם הודה בכל עובדות כתב האישום ובתיאור הנסיבות שהובילו לתאונה המצערת. בהתאם לנסיבות בכתב האישום המתוקן, אני מוצא את רשלנותו של הנאשם ברף בינוני - גבוה.

הנאשם גרם לפגיעה במנוחה, שהורכבה כנוסעת באופנוע, עת פנה בקלות ראש שמאלה בניגוד לכיוון הנסיעה המסומן בכביש. הנאשם פנה באופן פתאומי ובחדות ונכנס לצומת ולמעשה לא הבחין כלל באופנוע שנסע משמאלו ומאחוריו, למרות שדה ראייה פנוי, דרך מראות הרכב, לאחור.

לטענת ב"כ המאשימה, רשלנותו של הנאשם הייתה ברמה "בינונית-גבוהה". בנוסף נטען כי רשלנותו הגבוהה של הנאשם גוברת על כל רשלנות תורמת לכאורה, אם קיימת, של נהג האופנוע המעורב.

ב"כ הפרקליטות הגישה אסופת פסקי דין מכל הערכאות, בהם לטענתה בנסיבות דומות, נגזרו עונשי מאסר בפועל של 12 חודשי מאסר לפחות, על נהגים שגרמו לתאונות קטלניות וזאת למרות שנקבעה בכל אחד מהתאונות גם רשלנות תורמת, באותם מקרים מצד הנהג המעורב (המנוח).

עיינתי בפסיקה שהגיש ב"כ הפרקליטות. אני מוצא לאבחן הפסיקה בכל מקרה ומקרה בנסיבותיו. בחלק מהמקרים רשלנות הנאשם גבוהה משמעותית מרשלנות המעורב. מצאתי כי גם מהפסיקה הנ"ל עולה בברור כי יש מקום להתחשב בקביעת העונש בתוך מתחם הענישה (לקולא) גם ב"אשם" תורם אם נמצא כזה, מצד הנהג המעורב בתאונה. [ראה למשל: רע"פ 4880/17 אלקס אולג קוסה נגד מדינת ישראל (21.06.17) (פורסם בנבו) ; עפ"ת 28342-12-20 סלימאן עותמאן נגד מדינת ישראל (07.03.21) (פורסם בנבו) ; רע"פ 4508/20 יניר אסא נגד מדינת ישראל (14.07.20) (פורסם בנבו)].

ובמקרה דנן - אין ספק כי הנאשם רשן, וכי יכול היה למנוע את התאונה לו היה נוהג כדין ובזהירות. אולם, לעניין העונש המקובל והראוי לו בתוך מתחם הענישה, יש מקום להביא את הנתונים שעלו כאמור בחקירת המשטרה לגבי נהג האופנוע המעורב, הקשורים לנסיבות התאונה, כפי שאכן הוספו בכתב האישום.

סיכום והחלטה:

קביעת העונש הראוי בכל מקרה בו קופחו חיים בתאונת דרכים, ללא קשר לנסיבות התאונה או לנסיבות האישיות של הנהג הפוגע, היא ללא כל ספק תמיד מלאכה קשה, שכן ביהמ"ש נדרש לכאורה לתן "מחיר" לחייה של המנוחה. ברור כי אין מחיר גבוה מספיק שביהמ"ש יכול לנקוב לחיי אדם, וכל עונש שיוטל על הנהג הפוגע אינו משקף את האבדן שבקיפוח חייה של המנוחה, ובפרט הדברים אמורים לגבי משפחתה, חבריו ומכריה של המנוחה, הכואבים מאד את אבדנה.

בע"פ 52518-07-12 לגטווי נ' מדינת ישראל (19.11.12) (פורסם בנבו), לעניין ענישה בתיקי גרם מוות בתאונות דרכים נאמר כי:

"הענישה בתיקים מסוג זה היא לעולם קשה, מכאיבה ומעוררת חיבוטי נפש של ממש, מעבר לקושי האינהרנטי הגלום במלאכת הענישה ככלל. הקושי עניינו בכך, שמרבית העבריינים בתחום זה הם אנשים נורמטיביים, לעיתים קרובות מצטיינים בכל תחומי חייהם האחרים, אנשים תורמים, חיוביים ועדיין, בשל רשלנותם קופדו חיי אדם."

בהתאם לכלל השלישי שנקבע בפס"ד "אלמוג", בחנתי את נסיבות התאונה שתוארו בעובדות כתב האישום והגעתי למסקנה כי התאונה ארעה עקב רשלנות בדרגה בינונית - גבוהה, מצדו של הנאשם. בנסיבות שהובררו לגבי נהיגת רוכב האופנוע המעורב, על פי העובדות המוסכמות בין הצדדים, שנכללו בכתב האישום, אני מוצא שיקול ראוי על פי החוק והפסיקה, כדי לקבוע את עונשו של הנאשם בטווח התחתון של מתחם הענישה שקבעתי, בכל הנוגע לרכיב המאסר בפועל, ואפשר לפיכך לנאשם את ריצוי מאסרו בדרך של ביצוע עבודות שירות. אציין כי המאשימה בהגינותה, עתרה בטיעוניה לעונש לתקופת מאסר מופחתת יחסית (10 חודשים) וזאת למרות מדיניות הענישה הנוהגת בתיקי תאונות דרכים מסוג גרם מוות ברשלנות, שעומדת ברוב המקרים, על תקופת מאסר ממושכת יותר.

אני מקבל את המלצת שרות המבחן, המקובלת על ב"כ הצדדים, לדחות את תחילת ריצוי עונש המאסר עד לאחר שחרורו של הנאשם מצה"ל, בעוד כשנתיים, על מנת לאפשר לו המשך תרומה למדינה במסגרת שרות משמעותי, כלוחם בצה"ל. אני מקבל את המלצת שרות המבחן והממונה על עבודות השרות בשב"ס, הממליצים לגזור על הנאשם עונש מאסר, שירוצה במסגרת עבודות שירות.

לענין משך פסילת רישיון הנהיגה של הנאשם, התחשבתי בעובדה כי עונש הפסילה הוא העונש העיקרי שבאמצעותו יושגו מטרות הענישה של "מניעה" ו"הרתעה" במקרה זה.

לגבי רכיב הפיצוי למשפחת המנוח, מדובר כמובן בפיצוי שמטרתו עונשית. יש להוסיף כי זכאותה של משפחת המנוח לתבוע פיצויים על פי חוק הפל"ד, אינה משפיעה על זכותה לקבל פיצוי מהנאשם במסגרת הליך פלילי, בהתאם לסעיף 77 לחוק העונשין. [ראה: ת.פ. (חיפה) 7151/08 מ"י נגד נוי קלדרון (01.03.10) (פורסם בנבו) ; ע"פ 70306/06 פפרוני נגד מ"י (18.19.07) (פורסם בנבו)].

לאחר ששמעתי את הצדדים וטיעוניהם לעונש, לאור המלצות שרות המבחן והממונה על עב"ש בשב"ס, לאחר ששקלתי את האינטרס הציבורי במניעת תאונות דרכים ואת עקרון קדושת החיים, נתתי דעתי לתוצאות התאונה המחרידות המתבטאות באבדן חייה של המנוחה אלה שפירא ז"ל, אשר משפחתה, בן זוגה, חבריה ומכריה הרבים, כואבים בוודאי מאד את לכתה, אגזור את העונש ההולם לנאשם לדעתי במקרה זה, בתוך מתחם הענישה שקבעתי, כדלקמן.

אני דן לפיכך את הנאשם לעונשים הבאים:

1. 9 חודשי מאסר בפועל.

המאסר ירוצה במסגרת עבודות שירות, על פי תכנית השמה שתגובש בשרות המבחן. הוסבר לנאשם כי מדובר במסגרת מחייבת, כי יועסק 5 ימים בשבוע 8.5 שעות עבודה בכל יום, וכי כל הפרה מצדו של תנאי עבודות השירות וכללי שב"ס, עלולה להביא להפסקה מנהלית של עבודות השירות ולריצוי יתרת התקופה במאסר מאחורי סורג וברח.

הנאשם יחל בריצוי העבודות לאחר שחרורו מצה"ל.

הנאשם יתייצב ביום 01.06.27 בשרות המבחן לעריכת תכנית השמה בעבודות שירות.

שרות המבחן יזמן הנאשם במועד זה (או במועד אחר שיקבע) וידווח על התכנית לביהמ"ש.

2. 12 חודשי מאסר וזאת על תנאי, למשך 3 שנים, והתנאי שלא יעבור את העבירה בה הורשע, או ינהג בזמן פסילה.

3. פסילה בפועל מלהחזיק או לקבל רישיון הנהיגה מכל סוג וזאת למשך 6 שנים.

הפסילה תימנה מיום 23.05.24 (יום התאונה). מאחר והרישיון מופקד, אין צורך בהפקדה.

4. 6 חודשי פסילה וזאת על תנאי למשך 3 שנים מהיום.

5. פיצוי עונשי עבור משפחת המנוחה, בסך של 15,000 ₪.

הפיצוי ישולם ב- 20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, הראשון החל מיום 02.03.26, וזאת על פי אחת האפשרויות להלן: באמצעות כרטיס אשראי באתר המקוון של רשות האכיפה והגביה, www.eca.gov.il -או- במוקד שירות טלפוני (מרכז גביה) - בטלפון *35592 -או- בטלפון ***** -או- במזומן בכל סניף של בנק הדואר (בהצגת תעודת זהות).

במידה ולא ישולם מלוא הפיצוי במועד, יישא הנאשם מאסר לתקופה של 60 ימים תמורתו.

מזכירות תעביר העתק מגזר הדין לממונה על עבודות השירות בשב"ס.

זכות ערעור בתוך 45 מיום לבית המשפט המחוזי בתל אביב.

ניתן היום, ב' שבט תשפ"ו, 20 ינואר 2026, בנוכחות הצדדים.